

Les sigles corresponen al Futbol Club Fals, una entitat esportiva que va néixer amb una gran empenta, però que va tenir una vida efímera, ja que una dècada més tard va acabar com el rosari de l'aurora. Disposem-nos doncs, a desgranar la història d'aquesta experiència única de l'activitat esportiva del poble de Fals. Segons testimonis fiables, sembla ser que la primera pilota de cuir que va arribar al poble la va portar Enric Arrufí, un xicot de Barcelona. L'Enric era el que llavors en deien un "sportsman", formava part de la secció esportiva de l'Ateneu, i practicava diversos esports, destacant en handbol i futbol. Què se li havia perdut a Fals ?, us demanareu. Festejava amb una xicoteta de cal Sebastià, una casa de Rajadell, però situada a quatre passes de Fals. La seva llavor va trobar terra assaonada entre el jovent del poble per diversos motius. Primerament, a manca de política, el futbol s'havia convertit en l'entreteniment favorit dels homes, que seguien el desenvolupament de la lliga a través de la ràdio i les revistes esportives. En segon lloc, els diumenges a la tarda eren terriblement avorrits a Fals. I en tercer lloc, l'amo de les Cases era un gran afeccionat a aquest esport; era un dels socis fundadors del R.C.D. Espanyol i no es perdia cap partit a Sarrià. La conjunció dels tres factors explica com l'afecció futbolística va calar tan profundament en la societat de Fals de l'època.

Per tenir equip el primer que calia era disposar d'un terreny de joc. El lloc més idoni era una vinya a prop del Raval que menava el Tinai, que era gairebé plana, i un tros de l'era de cal Pastor. Tant Ramon Cases, l'amo de la terra, com Marcel·lí Grau, el parcer, van estar disposats a col·laborar i van cedir el terreny. Es van arrencar els ceps i el Tinai va brebre dels futbolistes dues pessetes per cada planta i la promesa de pagar-li anualment una indemnització per la verema que deixava de collir. Quan es va desfer el club de futbol, es va deixar de pagar aquest cànon i això va provocar un bon conflicte. El camp es va arreglar amb la col·laboració de molts voluntaris. Amb una tragella arrossegada per un animal i a cops de pala es va anivellar, més o menys, el terreny. Es van plantar les porteries i es va encerclar el camp amb una tanca feta de troncs prims, tallats al Pedregar, i de costers de serradora. La tanca evitava que la pilota saltés a la vinya de sota i, darrera les porteries, arribava a tenir quatre metres d'alçada. Al mateix temps que es preparava el camp, es va veure la necessitat de constituir un club amb tots els ets i uts. El 13 d'abril de 1947 es van reunir gairebé trenta assistents i van acordar fundar el F.C.Fals, amb l'objectiu de promoure l'activitat física del jovent i d'estrènyer els llaços d'amistat amb els pobles veïns. El primer president va ser Josep Clotet Rotgés (Oliveres), el sots-president, Marcelino Grau Biosca (cal Tinai), el tresorer, Manel Torra Comas (cal Resi), vocal, Francesc Casas Tomasa (cal Tico Vell), i el secretari, Francesc Vilà Font (cal Canonge). El secretari, a més de portar el llibre d'actes, era el més entès en la matèria, se sabia el reglament de memòria, i per això era l'encarregat de fer d'àrbitre. El senyor Cases va pagar els mallots dels jugadors,

blanc-i-blaus, naturalment. En poc temps es va arribar a la xifra de 70 socis, els quals pagaven una quota inicial de 5 pessetes i després unes mensualitats de 2 pessetes. Per fer front a les despeses inicials, el President va fer un avenç de 5.000 pessetes, que es van recuperar amb les primeres quotes i amb la rifa d'un xaï.

L'efemèride que va marcar l'inici de l'activitat esportiva de l'entitat va ser el partit de Festa Major que es va jugar al veí poble de Camps el 18 de desembre de 1947. En aquell temps l'alcalde del municipi i cap de la Falange era el senyor Pere Soldevila Tomasa, el qual també era president del futbol de Camps i, a més a més, va pagar de la seva butxaca la copa en disputa. Per assegurar que la copa no abandonés el seu poble, va decidir fer d'àrbitre ell mateix. Però no comptaven amb el "team" de Fals, que suplint la manca de tècnica amb un entusiasme fora mida, es va endur el peix, o la copa, al cove. Al final de l'encontre el marcador registrava 2 a 2, però la victòria va ser per Fals perquè havia cedit un nombre menor de córners. La copa que recorda aquest primer partit es pot veure en un lloc d'honor dins de la vitrina de trofeus de la biblioteca del Casal. Perquè en quedi constància per la posteritat, direm que l'onze inicial va estar format per Castellà, Grau II, M.Moncunill, Casas, S.Calvet, M.Estany, Fontanet, M.Massana, J.Grau, Grau I, M.Torra.

Equip de Fals, de l'any 1948: R. Casas, J.M. Casas, J. Casas, E. Arrufí, Rodrigo (drets), J. Grau, F. Castellà, M. Massana, C. Estany, T. Grau (ajupits)

El diumenge següent era la festa Major de Fals, i els de Camps van ser invitats per fer el partit d'inauguració del flamant estadi de Fals. El resultat va ser de 6 a 6. Abans del "kick-off", els jugadors van posar per la foto que il·lustra aquest article. Després d'aquest partit en van seguir d'altres amb diversos pobles de la rodalia. El F.C.F. es va enfrontar, a casa i a fora, amb els futbolistes dels pobles de Rajadell, Camps, Fonollosa, Callús, Sant Pere Sallavinera, Santpedor, Sant Fruitós, Pont de Vilomara, Aguilar, Matamargó, Sant Mateu, Sant Martí, Castellbell, Monistrol de Calders, Sant Joan, la Bauma i Monistrol. També hi van haver enfrontaments amb diverses penyes de Manresa, com l'Avant, Poble Nou, Spring, Bonavista, Alba, Olímpic, i Tranquils. Quan es jugava a casa, els jugadors es canviaven de roba a la barberia de cal Tinai, que tenia una pica d'aigua corrent. El vestidor visitant era la Sala Tinai, i per refrescar-se després del partit, se'ls duia una galleda d'aigua. Quan

hi havia partit a fora, s'organitzava una nombrosa expedició amb els futbolistes i els seguidors, a peu, o dalt del camió del Ton del Molí. Al camp es cobrava entrada, i els membres de la Junta muntaven una rifa o "porra", per fer diners per subvencionar el club. En el seu punt àlgid, van arribar a presenciar un partit de la màxima rivalitat uns 300 espectadors. L'esquema tàctic era simple, es jugava un 1-3-2-5. L'entrenador i capità de l'equip era Miquel Massana, l'amo de cal Massana. Ell jugava de davanter centre i era el màxim goleador de l'equip

Referent als resultats esportius, hi va haver algunes victòries èpiques, que han passat a formar part de l'imaginari del poble de Fals. En aquest apartat es de destacar la pallissa 0-11 a Rajadell, l'etern rival. Per altra banda però, hi va haver alguns episodis no gaire gloriosos, que algú preferiria ometre, però és el nostre deure d'historiadors imparcials de ressenyar el 11-1 a Callús, el 7-1 a Camps, o el 9-3 a Sant Pere Sallavinera. El partit a Callús va acabar en "tangana" i Jaume Grau va tornar a casa amb una ferida a la barba produïda per un cop d'ampolla. El lesionat no jugava, era un dels que animaven l'equip. Una altra anècdota molt comentada al seu temps va ser el que es va esdevenir en un partit contra Camps, disputat en camp propi. Va passar que en el cartell anunciador del "match", l'artista Joan Clotet hi va dibuixar una caricatura del porter rival, en què aquest marxava amb un sac ple de gols. Els de Camps no tenien sentit de l'humor i van pujar a Fals disposats a venjar-se de la gràcia. Van aconseguir guanyar de 0-1 i, al final del partit, van treure un sac i el van passejar davant dels nassos dels locals. L'any 1948 pot ser designat com la temporada de "les quatre copes". El maig es va aconseguir un trofeu pagat pel Restaurant Mascaró, el juny un altre pagat per Josep Cases, l'agost, la copa disputada entre els equips de Fals i Fonollosa, pagada per la Llibreria Boixeda, i es va tancar la temporada l'octubre, amb la consecució de la copa pagada per la família Casals Casellas.

A les cases de Fals de "l'altre Pla", també se'ls va encomanar la passió i van aconseguir que l'amo del mas Boixeda els cedís un terreny per fer un camp. El van inaugurar el dia 24 d'agost de 1947 amb un partit entre els conjunts de Fals i Fonollosa que va acabar en empat a u. Els veïns d'aquell veral organitzaven cada any un partit per la seva festa major, Sant Agustí, i la copa en disputa anava a càrrec del Molí de Boixeda.

Hem deixat pel final el nom dels protagonistes. Als inicis s'hi va apuntar una colla d'entusiastes, però aviat es van adonar que l'esport era exigent i només estava reservat als millors. Ja des dels inicis, l'alineació estava formada per un bon nombre de xicots de fora del poble, que reforçaven la host local. Lamentant ja d'entrada qualsevol omissió, els

futbolistes eren: Francesc Tomasa (cal Xic), Magí Moncunill, àlies "Kubalin", (cal Parcer), Teodoro Grau (cal Mariano), Lluís Calvet (cal Sebastià), Miro Estany (cal Miro), Ramon Comas (cal Quet), Pepito Serra (cal Cabot), Nicanor Fontanet (cal Fontanet), Paulino Fosas (cal Mongia), Lluís Tomasa (cal Mosquit), Manelet Torras (cal Resi), Francesc Casas (cal Tico Vell), Miquel Massana (mas Massana), Francesc Castellà (mosso de cal Sebastià) i Vicenç Guitart (mas Tatjé). Els jugadors de fora que habitualment formaven part de l'equip eren: els germans Ricard, Josep Maria, Jesús, Angel i Ramon Cases (Matamargó), Enric Arrufí (Barcelona), Ricard Sánchez (Manresa), Jaume Ridó (Callús), Jardí (Barcelona), Brichs (Sabadell), Ramon Giralt (Manresa), i altres. Es de destacar que en ocasions puntuals van reforçar l'equip de Fals futbolistes que jugaven en equips federats. Per exemple Gall i Xarripeta, del Callús, Muñoz, que va jugar amb el Sabadell i l'Espanyol, Joaquim Basora, del C.E. Manresa, o Magrià, un porter del Júpiter.

Després de la primera junta, a dalt esmentada, va entrar de president Sebastià Fosas, de sots-president, Nicanor Fontanet, i de secretari, Alfred Boladeras. El 1950 es va renovar de nou la junta, quedant formada pel president, Jaume Grau, sots-president, Magí Moncunill, i secretari, Ramon Comas. Després d'aquests van entrar Josep Baraldés de president, Marcelino Grau de sots-president i Valentí Grau de secretari. El desembre de 1953 hi va tornar a haver assemblea de socis, sortint escollits Francesc Casas de president i Jaume Galobart de secretari. Cap a mitjans de la dècada dels 50, l'afecció al futbol es va anar debilitant i cada vegada costava més trobar rivals en els pobles de les rodalies. Alguns elements del F.C.F. es van jubilar de la pràctica de l'esport i no van sortir substituïts entre el jovent. El resultat va ser que, mica a mica, el club es va anar apagant i va desaparèixer. D'aquesta etapa d'activitat esportiva al nostre poble n'han quedat unes quantes copes a la vitrina i el record dels protagonistes, que en aquest article hem intentat recollir.

